

UNIVERZITET CRNE GORE

Filološki fakultet

Nikšić, 25. 05. 2018. godine

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Predmet: Obrazloženje podobnosti teme i kandidata

Na sjednici Vijeća Filološkog fakulteta održanoj 24. 01. 2018. godine imenovana je Komisija za ocjenu podobnosti teme magistarskog rada *Analiza prevodnih ekvivalenata u presudama Evropskog suda za ljudska prava koje se odnose na Crnu Goru* kandidatkinje Dragane Roganović. Nakon analize Prijave magistarskog rada Komisija u sastavu prof. dr Igor Lakić, prof. dr Sonja Nenezić i prof. dr Brankica Bojović podnosi Vijeću Filološkog fakulteta sljedeći

IZVJEŠTAJ

o ocjeni teme i kandidata

Prijava teme magistarskog rada pod naslovom *Analiza prevodnih ekvivalenata u presudama Evropskog suda za ljudska prava koje se odnose na Crnu Goru* kandidatkinje Dragane Roganović sadrži: biografiju, naziv i kratku razradu teme, strukturu rada i obrazloženje, na koje je svojim potpisom saglasnost dala prof. dr Brankica Bojović, koju je kandidatkinja predložila za mentora.

Biografija

Dragana Roganović rođena je 10.02.1989. godine u Podgorici. Osnovnu i srednju školu završila je u Podgorici. Diplomirala je u oktobru 2012. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, departman za Engleski jezik i književnost (8 semestara) i time stekla zvanje profesora engleskog

jezika. Dobitnik je stipendije američke ambasade (FORECAST) za studiranje na američkom univerzitetu *Indiana University of Pennsylvania*, gdje je završila treću godinu studija.

Nakon završenih studija na Filozofskom fakultetu, odradila je pripravnički staž kao prevodilac u firmi *Project-Consulting* (PROCON) (2013-2014), u kojoj je i stalno zaposlena. Paralelno sa pripravničkim stažom, bila je student specijalističkih studija na odsjeku za *Prevodilaštvo* na *Institutu za strane jezike*. Pored toga, drži privatne časove engleskog jezika mlađoj populaciji uzrasta od 10 do 18 godina i radi honorarno za prevodilački centar *Esperanto* u Baru.

Imajući u vidu potrebe vladine firme u kojoj radi, položila je državni ispit za rad u državnim organima. Dobro se služi informatičkim programima Microsoft Office, Power Point, Excel.

Formulacija naziva teze (naslova) i kratka razrada teme

Kandidatkinja je u Prijavi navela naziv i dala kratku razradu svoje interdisciplinarne teme *Analiza prevodnih ekvivalenata u presudama Evropskog suda za ljudska prava koje se odnose na Crnu Goru*. Istakla je značaj translatološke analize pravne terminologije u dva različita pravna sistema, sa potencijalnim rješenjima prevodnih ekvivalenata. Polazi od pretpostavke da se potvrdi ili dokaže hipoteza o postojanju terminoloških razlika u dva jezika zbog postojanja različitih pravnih sistema. Objasnila je semantičke relacije pravne terminologije u oba jezika (crnogorski i engleski jezik), kao i sličnosti i razlike u prevodu pravnih institucija i pravnih izraza različitih pravnih sistema. Ilustrovala je mnogobrojne inovirane prevodne ekvivalente. Ponudila je tabelarni i grafički prikaz u kojem je ilustrovana numerička učestalost prevodnih ekvivalenata u presudama putem statističkih skala.

Istakla je da je glavni cilj njenog rada da pruži doprinos osmišljavanju termina ekvivalentnih korespondenata u specijalnom pravnom registru, koji se značajno razlikuju među navedenim jezicima, što se u radu i dokazalo, jer je u procesu prevođenja potrebno da prevodioci poznaju institucije oba pravna sistema, zbog specifične pravne terminologije, kako bi se prenijela suština.

Struktura rada

U ovom dijelu kandidatkinja je preciznije obrazložila strukturu rada u odnosu na njegove tri glavne cjeline – uvod, centralni i zaključni dio. Navela je da će se u uvodnom dijelu, nakon definisanja Konvencije za zaštitu ljudskih prava i Evropskog suda za ljudska prava, dati pregled translatoloških teorija. Nakon toga, pažnju će usmjeriti na veze translatologije i kulturologije.

U centralnom dijelu rada, kandidatkinja namjerava da predstavi translatološku analizu odabranih presuda i rezultate naučnog istraživanja koje će sprovesti statističkom obradom, baziranoj na razvrstavanju uzoraka po socio–regionalnim obilježjima, a zatim će izvršiti svrstavanje podataka po obilježjima statističkog tipa, numeričkim i atributivnim. U naučnom istraživanju koristiće se kombinovane metode, od kojih su najvažnije: deskriptivno–komparativna, metoda analize i sinteze, induktivna i deduktivna metoda, metoda dokazivanja i opovrgavanja. Istraživanje će uključiti nekoliko faza, a u svakoj od njih je neophodno realizovati određene zadatke kako bi se istraživanje moglo adekvatno izvršiti.

U glavni korpus istraživačkog rada uvrstiće se pravna terminologija iz osam presuda Evropskog suda za ljudska prava sa engleskog na crnogorski jezik. Takođe, istražiće se termini koji odgovaraju kontekstu i suštini onoga što je potrebno adekvatnije izraziti, a da su oni istovremeno lingvokulturološki primjenljivi i lingvistički dosljedni. Nastojaće se dati sistematičan pregled određenih leksema, kao i razlike između pravnih pojmova u okviru datih pravnih sistema, sa ponuđenim rješenjima prevodnih ekvivalenata.

Rezultati proistekli iz analize istraživačkog korpusa biće potom sagledani i grafički i tabelarno prikazani i statsitički obrađeni.

U zaključnom dijelu rada kandidatkinja će nastojati da izvede zaključke o najvećim problemima sa kojima se crnogorski prevodioci srijeću prilikom prevoda pravnih tekstova engleskog jezika, kao i da predloži translatološke termine koje bi mogli biti najadekvatniji u njihovom prevazilaženju.

Obrazloženje

Kandidatkinja je detaljno obrazložila naziv rada i predmet istraživanja: iznijela je i obrazložila hipotezu, metode koje će primjenjivati u istraživanju, kao i njegovu svrhu i cilj.

Problem translatološke stručne pravne terminologije veoma je složen i aktuelan, dijelom i zbog činjenice da se danas svi eks-jugoslovenski pravni sistemi usklađuju sa pravom Evropske unije, dok na drugoj strani pravne institucije Crne Gore imaju specifične osobenosti koje ih razlikuju od evropskih institucija. Stoga, kandidatkinja putem svog naučnog istraživanja namjerava da ostvari uvid i u tipologiju i specifične jezičke odlike presuda na engleskom i crnogorskom jeziku. Koristiće prepoznatljive prevodilačke tehnike i strategije, kao i odredbe dosljedno–doslovnog prevoda, kao sredstva–*plain meaning*, fokusirajući se na posebnu rečeničnu stukturu, terminologiju i jasne pravne konvencije.

Analiza rezultata istraživanja koje ima za cilj da otkrije razlike u prevodnim ekvivalentima i ponudi inovativna rješenja, pomoći će da se izvedu zaključci o argumentovanom izboru stručnih riječi što određuje vrsta prava (građansko, krivično, obligaciono, radno, upravno, stvarno) da bi se postigla konzistentnost i pravilan interpretativan izbor semantičke strukture, značenja i konstatacije.

Na osnovu dosadašnjih istraživanja na temu izbora translatoloških ekvivalenata, kandidatkinja pretpostavlja da će analizirani neadekvatni oblici prevoda imati adekvatniju verziju prevoda pravnih termina na crnogorski jezik, te da će biti vidljivi problemi sagledavanja denotativne i konotativne analize korpusne građe. S druge strane, pravni jezik je i tehnički jezik, jer prevashodno upućuje na ročišta, termine i značajne tehničke pojedinosti, koji veoma utiču na rezultat pravne radnje i donošenje presude, što će reći da će problemi i u tom segmentu biti uočljivi.

Pretpostavljene greške u upotrebi termina, kandidatkinja namjerava da dovede u vezu sa komparativnim translatološkim pristupom u različitim pravnim sistemima kroz dispozitivnu formu presuda i verbalizaciju poruka koje su u njima sadržane.

Osim hipoteze i metodologija istraživanja detaljno je i adekvatno postavljena i obrazložena. Istraživanje će se sprovesti u dvije faze i sastojće se u kvalitativnoj i kvantitativnoj obradi odgovarajućeg istraživačkog uzorka.

Sadržaj rada

Sadržaj rada je u skladu sa obrazloženjem i detaljno je izložen i struktuiran u ukupno pet poglavlja (sa potpoglavljima) koja se srazmjerno mogu grupisati u tri glavne cjeline.

Osim opšteg uvoda u temu rada, uvodnom dijelu pripadaju još dva poglavlja.

Centralni dio rada čine tri poglavlja detaljno razrađena u okviru potpoglavlja.

Zaključnom dijelu pripadaju dva poglavlja u okviru kojih se iznose predlozi za adekvatne i inovirane translatološke termine, koji su proistekli kao rezultat istraživanja izloženih u centralnom dijelu rada, skala i grupisanje termina prema kvalitativnim i kvantitativnim obilježjima kao i opšti zaključak rada.

Kandidatkinja u okviru poslednjeg poglavlja predviđa bibliografiju, odnosno priloge koji će biti od pomoći svima onima koji žele da ekstralingvistički sagledaju ključne institucije Evropske unije.

Literatura

- Avramović Z. (2008) *Kultura*, Beograd, Zavod za udžbenike. Pušica Č. (2015) *Priručnik za prevodioce*, Beograd, Pušica Čedomir.
- Bojović B. (2016) *Osnovi translatologije*, Filološki fakultet–Nikšić.
- Bojović B. (2011) *Značaj engleskih frazalnih glagola u oblasti prava*, Danilovgrad, Perjanik, br. 26 (str. 100-108).
- Bojović B. (2015) *Culture in translation*, Translating Cultures, University of Belgrade, Faculty of Philology, Belgrade, The Department for Literature of The Andrić Institute Andrić, Višegrad.
- Bojović B. (2014) *Visions and Revisions: Mapping the World of Anglo-American Studies at the turn of the century*, *Translation and Arts Discourse*, Cambridge University Press.
- Bojović B. (2015) *Pravna terminologija u svijetu promjena*, Perjanik, Danilovgrad, (str. 99–110) br. 32, god. 13.

- Bojović B. (2014). *English in Forensics, elektronski zbornik radova sa Naučnog skupa* <http://www.singipedia.singidunum.ac.rs/content/3974-xv-nau%C4%8Dni-skup,XV> međunarodni naučni skup SINERGIJA, Bijeljina.
- Bojović B. (2013) *Legal English among notaries public in Montenegro*, a paper presented at the XI international conference, Tumači i prevodioci - Radost i tuga September 19-21, Beograd, Udruženje naučnih i stručnih prevodilaca Srbije.
- Council of Europe Convention on mutual assistance in criminal letters, Strasbourg, 20 April 1959; [http:// www.conventions.coe.int](http://www.conventions.coe.int)
- Ugovor o Evropskoj uniji (Ugovor iz Mastrihta iz 1993.godine), potpisan 7.02.1992., na snazi od 1.11.1993. godine.
- Ugovor iz Rima iz 1957. godine., potpisan 25.03.1957.godine, stupio na snagu 1.01.1958. godine.
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane „Službeni list CG”, broj 7/07.
- Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda Savjeta Evrope, Rim, potpisana u Rimu 4.11.1950. godine, stupila na snagu 3.09.1953.godine.
- Američka konvencija o ljudskim pravima iz 1969. godine.
- Poslovnik Evropskog suda za ljudska prava.
- Čule Ž. M. (2015) *Srpsko-engleski leksikon prava*, drugo popravljeno izdanje, Beograd, Jasen.
- Daničić M. (2016), *Transforming the Traditional Approach to Translation Teaching Strategies*, Filološki fakultet- Beograd.
- Danilović A. (2015), *Jezički osnovi termina i pojmova u pravu*, Beograd, Megatrend revija.
- Danilović N. Gordić M, (2017), *Statistika u istraživanju društvenih pojava*, Beograd, Zavod za udžbenike.
- Hlebec B. (2009) *Opšta načela prevođenja*, Beograd, Beogradska knjiga.
- Hlebec B. (2009) *Prevodilačke tehnike i postupci*, Beograd, EVG.

- Šarčević S. (2000), *Legal Translation and Translation Theory: a Receiver-oriented Approach*, The Hague, Kluwer Law International. Radosavljević I., Termiz Dž.

Zaključak i predlog komisije

Komisija konstatuje da kandidatkinja Dragana Roganović ispunjava potrebne i propisane uslove za prijavljivanje teme, kao i da je odabrana tema pogodna za izradu magistarskog rada. Komisija predlaže Vijeću Filološkog Fakulteta da prihvati temu za izradu master rada pod navedenim naslovom.

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMJENO: 28.05.2018.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRIJEDNOST
01	803		

KOMISIJA

Prof. dr Igor Lakić, član

Prof. dr Sonja Nenezić, član

Prof. dr Brankica Bojović, mentor

UNIVERZITET CRNE GORE

Filološki fakultet

Nikšić, 28. 05. 2018.

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

**PREDLOG KOMISIJE ZA OCJENU MAGISTARSKOG RADA *ANALIZA PREVODNIH
EKVIVALENATA U PRESUDAMA EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA KOJE SE
ODNOSE NA CRNU GORU* KANDIDATKINJE **DRAGANE ROGANOVIĆ.****

1. Prof. dr Igor Lakić, Filološki fakultet, član
2. Prof. dr Sonja Nenezić, Filološki fakultet, Predsjednik
3. Prof. dr Brankica Bojović, Filološki fakultet, mentor

Mentor,

Prof. dr Brankica Bojović

